

«ΟΜΟΦΩΝΙΑ» ΚΑΙ «ΑΥΘΕΝΤΙΑ»

ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΥΣΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

του Ίερομονάχου Ἀρσενίου, Γέροντος Ἱ. Κελλίου «Παναγούδα»

(Ι. Μ. Κουτλουμουσίου) καί τῆς συνοδείας

Ἀ' Μέ μεγάλη χαρά καί ἀνακούφισι εἶχαμε πληροφορηθῆ ὅτι εἶχε συμφωνηθῆ ὥστε οἱ ἀποφάσεις τῆς μελλούσης νά συγκληθῆ βάνοντο μέ **ὁμοφωνίαν**. Αὐτό μᾶς εἶχε διασκεδάσει τούς φόβους καί τίς ἀνησυχίες –πού εὐλόγως μέχρι τότε ὑπῆρχαν– ὅτι, δηλαδή, αὐτά πού θά ἀποφασισθοῦν πιθανότατα θά παρεκκλίνουν ἀπό τήν Ὁρθόδοξον διδασκαλίαν καί παράδοσιν. Διότι, δόξα τῷ Θεῷ, ἔχομε ὄχι μόνον ἕναν ἀλλά ἀρκετούς Ἱεράρχες, πού δέν εἶναι μόνον «θρόνων διάδοχοι» τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καί τῶν Ἁγίων Πατέρων, ἀλλά καί τῶν «τρόπων (αὐτῶν) μέτοχοι».

Ὅταν, ὁμως, προσφάτως ἀνεγνώσαμε μερικά Προσυνοδικά κείμενα –πού ὕστερα ἀπό πιέσεις τελικῶς δημοσιοποιήθηκαν– ἡ χαρά μας μετεβλήθη σέ βαθύτατη θλίψιν καί ἱεράν ἀγανάκτησιν, διότι διεπιστώσαμε ὅτι ἡ συμφωνηθεῖσα ὁμοφωνία ἦταν ὄρος κενός περιεχομένου, κατ' εὐφημισμὸν καί ὑπενθυμίζων τήν «νέαν γλῶσσαν» τῆς Νέας Ἐποχῆς πού προσδίδει στίς λέξεις τό ἀντίθετον νόημα (πρβλ. «ἀντιρρατσιστικός» νόμος).

Συγκεκριμένως ἐπισημαίνομε –ἀφῆνοντας ἀσχολίασθη τήν καιριωτάτην ἀσυνέπειαν τῆς μέ πᾶσαν **μυστικότητα** διαμορφώσεως τῶν κειμένων **ἄνευ τῆς ἐγκρίσεώς τους ὑπό τῶν τοπικῶν Ἱεραρχιῶν**– ὅτι βάσει τοῦ «Κανονισμοῦ ὁργανώσεως καί λειτουργίας τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου»:

1. Κωλύεται ἡ συμμετοχή πάντων τῶν ἐπιθυμούντων καί δυναμένων νά συμμετάσχουν ἐπισκόπων, παραβιαζο-

μένης πανηγυρικῶς τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως ἐν προκειμένῳ.

2. Ὅρίζεται συγκεκριμένος ἀνώτατος ἀριθμὸς ἐπισκόπων (25), διὰ τῶν ὁποίων θά ἐκπροσωπῆται ἐκάστη Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία (Μέ ποῖα ἄραγε κριτήρια θά ἐπιλεγοῦν;...)

3. Στὴν τελικὴ ψηφοφορίαν οἱ Ἐπίσκοποι δέν θά ἔχουν πῆφον (!), ἀλλὰ μόνον οἱ Ἐκκλησίες.

4. Ἡ πῆφος ἐκάστης Ἐκκλησίας ἐξάγεται βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς πλειοψηφίας καί ὄχι τῆς ὁμοφωνίας!

Συμφώνως δέ μέ τήν **ἐρμηνείαν τῆς «ὁμοφωνίας»** στήν Εἰσήγησιν τοῦ **Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου** στήν Σύναξιν τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στήν Γενεύη, ἀκόμη καί ἡ **ἀρνητικὴ πῆφος** μᾶς ἢ περισσοτέρων Ἐκκλησιῶν –ὅπως καί ἡ λόγῳ διαφωνίας **ἀποχώρησίς** τους ἐκ τῆς Συνόδου– **οὐδόλως θίγει τήν «ὁμοφωνίαν» τῆς ἀποφάσεως!** Οἱ Ἐκκλησίες πού διαφωνοῦν ἔχουν μόνον τήν δυνατότητα νά καταχωρήσουν τήν διαφωνίαν τους στά Πρακτικά, ἀλλά **ὑποχρεοῦνται νά προσυπογράψουν τήν ἀπόφασιν πρὸς τήν ὁποίαν διαφωνοῦν!!!** Ἔτσι, φυσικά, δέν θά εἶναι δύσκολον νά ἐπιτευχθῆ τοιαύτη **«ὁμοφωνία» ἐπὶ ὁποιασδήποτε ἀποφάσεως.**

Καί ἂν μὲν οἱ ἀποφάσεις ἀφοροῦν δευτερεύοντα καί τριτεύοντα θέματα, μικρὸν τό κακόν. Ὅταν, ὁμως ἔχομε **θέματα πίστεως** «ἐνθα Θεὸς τό κινδυνευόμενον», τό νά **ὑποχρεοῦται μία Ἐκκλησία νά ὑπογράψῃ τήν αἵρεσιν (!),**

αυτό εἶναι φοβερὸν καὶ ἀνήκουστον.

Ἄν ἴσχυαν αὐτά, ὁ Ἅγιος Μάρκος ὁ Εὐγενικός, ἀφοῦ ὡμολογοῦσε στὰ Πρακτικά τὴν Ὁρθόδοξον Πίστιν, **θά ὑπέγραφε** τελικῶς τὴν Ἔνωσιν. Τότε, ὁ Πάπας Εὐγένιος θά πανηγύριζε καὶ δέν θά ἀναφωνοῦσε ἀπληπισμένος τό «Λοιπόν, πεποίκαμεν οὐδέν», καὶ σήμερα – κατὰ ἀνθρώπον ὁμιλοῦντες– θά ἦμαστε Οὐνίτες. Ἄν ἴσχυαν αὐτά, οἱ πιεσθέντες καὶ ὑπογράψαντες ἐπίσκοποι, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τους στὴν Κωνσταντινούπολιν, δέν θά ἐκραύγαζαν μετανοοῦντες καὶ δακρῦντες τό: «Ἡ δεξιὰ αὐτῆ ὑπέγραψεν· ἐκκοπήτω».

Β' Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, θεωροῦμεν ὅτι ὑπερβαίνει πάντα χαρακτηρισμὸν ἢ προσπάθεια νά περιβληθοῦν οἱ ἀποφάσεις τῆς τοιαύτης Συνόδου **τό κῆρος καὶ τὴν αὐθεντίαν τοῦ Ὁρθοδόξου συνοδικοῦ συστήματος** καί, μάλιστα, ἢ ἐκτόξευσις ἀπειλῶν σέ ὅσους δέν ὑπακούσουν ἀπροϋπόθετα σ' αὐτές (βλ. Προαναφερθεῖσαν εἰσήγησιν τοῦ Οἴκ. Πατριάρχου καὶ τό κεῖμενον: «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν Χριστιανικὸν κόσμον»).

Φυσικά, καὶ τό **συνοδικὸν σύστημα**, «μηχανιστικά» (κατὰ τὸν εὐστοχὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Δ. Τσελεγγίδη) ἐφαρμοζόμενον, δέν ὀρθοτομεῖ ἀπροϋπόθετα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους τό «ἀλάθητο» εἶναι παραπλήσιον μέ τό «ἀλάθητο» τοῦ Πάπα, ὅπως χαρακτηριστικά ἔλεγε ὁ μακαριστὸς π. Ἰωάννης Ρωμανίδης. Ἀπλῶς εἶναι πιὸ δημοκρατικό, ἀλλ' ὄχι Ἀγιοπνευματικό. [Εὐνόητον εἶναι ὅτι οἱ προαναφερθέντες σχεδιασμοί, ἐφ' ὅσον τελικῶς ἰσχύσουν στὴν μέλλουσα Σύνοδον, δέν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μέ τὸν συνοδικὸ θεσμό, οὔτε κἂν «μηχα-

νιστικά» νοούμενον].

Θά παραθέσωμε σχετικῶς δύο χαρακτηριστικά ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τοῦ **Γέροντος Σωφρονίου (Σαχάρωφ)**, ἢ ὁποῖα, φυσικά, ταυτίζεται καὶ συνοψίζει τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν πρᾶξιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ θέματος διαχρονικά. Ἐπελέξαμε τὸν Γέροντα Σωφρόνιον γιὰ πολλοὺς λόγους. Καὶ διότι, ὡς σύγχρονος, ἐγνώριζε τοὺς περὶ τὴν μέλλουσαν ταύτην Σύνοδον προβληματισμούς, καὶ ὡς ἄκρως πεπαιδευμένον, καὶ διότι οὐδεὶς δύναται νά τὸν κατηγορήσῃ ὡς φανατικὸν ἢ ὡς ἀντιπατριαρχικὸν –ἂν καὶ Ρῶσσος, ὑπήγαγε τό Μοναστήριόν του στό Ἑσσεξ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου–, καί, τό κυριώτερον, ὡς Πνευματοφόρον καὶ ὁμιλοῦντα ἐκ τῶν θείων αὐτοῦ ἐμπειριῶν καὶ ὄχι στοχαστικῶς ἐκ τῆς διανοίας του.

α' Στό **πρῶτο ἀπόσπασμα**, ἀφοῦ προηγουμένως ἔχη ἐπισημάνει ὅτι τὰ μέλη τῶν Συνόδων πρέπει νά εἶναι ἐκπαιδευμένα στὴν ἀρετὴν τῆς **ὑπακοῆς** καὶ νά παραμένουν σέ **ἀδιάλειπτη νοερά προσευχή**, ἢ ὁποῖα θά τοὺς πληροφορῇ **«πότε καὶ σέ ποιὸν ὁμιλεῖ τό Πνεῦμα τό Ἅγιον»**, διὰ νά ὑπακούσουν σ' αὐτόν, **χωρὶς νά ἐπιηρεάζονται ἀπὸ τὴν ἱεραρχικὴν θέσιν τῶν συνοδικῶν** –καθόσον «Τό Πνεῦμα Αὐτό “ὅπου θέλει πνεῖ” (Ἰωάν. 3, 8), χωρὶς ὅπωςδήποτε νά ὑπολογίζει τὴν ἱεραρχικὴν θέσιν τῶν συνοδικῶν»–, στὴν συνέχεια φανερώνει τό μυστήριον τῆς ἀληθοῦς καὶ ὄντως ἀλαθῆτου Συνόδου: **«Ὁ καθένας ἀπὸ ἐκείνους, στοὺς ὁποίους ἀποκαλύπτεται κατὰ τὴν ἐνέργειά Του τό Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας, ἐκφράζει τὴν Ἀλήθεια μέ ταπεινώσιν, καὶ ὅλοι μέ τὴν χαρὰ τοῦ πνεύματός τους τὴν ἀποδέχονται»**.

Καί ἀμέσως κατωτέρω συμπεραίνει ὡμά καί ἀπερίφραστα: «Ὅταν δέν ὑπάρχουν τά σημεῖα αὐτά, ἡ Ἁγία Σύνοδος μετατρέπεται σέ “σύλλογο” ἢ “ὄμαδα” εἰδικῶν διεκπεραιωτῶν ἢ ἐπαγγελματιῶν θεολόγων, χωρίς νά ὑπάρχει ἡ δυνατότητα ἐξόδου ἀπό τό ἐπίπεδον τῶν ἀνθρώπινων εἰκασιῶν». («Τό μυστήριον τῆς χριστιανικῆς ζωῆς», σσ. 32-33).

Χρειάζεται κάποιο σχόλιον;

β' Στό **δεύτερο ἀπόσπασμα** ἀναφέρεται στό **Filioque** καί στήν **προσωπική του ἄρνησι νά συμφωνήσῃ μέ αὐτό** «ἔστω καί ἂν ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι τοῦ κόσμου συναχθοῦν σέ κάποια **Οἰκουμενική Σύνοδο καί ὑποστηρίξουν τό δόγμα αὐτό τοῦ ρωμαιοκαθολικισμοῦ**». Νομίζω, ὅμως, ὅτι ἀξίζει νά παρατεθῇ ὀλόκληρο τό σχετικό ἀπόσπασμα αὐτούσιο, δεδομένης καί τῆς βαρύτητος τοῦ σχολιαζομένου θέματος (filioque) γιά τίς διαχριστιανικές σχέσεις, μέ τίς ὁποῖες θά ἀσχοληθῇ ἡ Σύνοδος «Γιά νά ἀπομακρύνουμε μέ ριζικό τρόπο ἀπό τό Σύμβολο τῆς πίστεώς μας τή διαφορούμενη ἔννοια τοῦ Filioque (καί ἐκ τοῦ Υἱοῦ), ἀρνόμαστε κατηγορηματικά νά δεχθοῦμε στό Σύμβολο τόν ὄρο αὐτό. Δέν μᾶς χρειάζονται οἱ ποικίλες ἐρμηνεῖες, πού “ἀπαλύνουν” τό νόημα τοῦ ὄρου αὐτοῦ. Ὁ ὄρος αὐτός, οὕτως ἢ ἄλλως, ἐπιστρέφει τό πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου στό ἴδιο βασικό λάθος τοῦ ρωμαιοκαθολικισμοῦ, δηλαδή στήν ἀναγνώριση ὑπεροχῆς τοῦ ἀπροσώπου (ὑπερπροσωπικοῦ) γενικοῦ ἐπάνω στό προσωπικό, τό μερικό.

» Γιά μένα προσωπικά, αὐτό ἔχει τόσο σπουδαία σημασία, ὥστε νά μή βλέπω τόν ἑαυτό μου σέ θέση νά συμφωνεῖ μέ τό Filioque, ἔστω καί ἂν ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι τοῦ κόσμου συναχθοῦν

σέ κάποια **Οἰκουμενική Σύνοδο καί ὑποστηρίξουν τό δόγμα αὐτό τοῦ ρωμαιοκαθολικισμοῦ**.

» Ἐξω ἀπό τό δόγμα τοῦ Filioque, δηλαδή μέ τήν Ὁρθόδοξη θεώρηση τῆς Θεότητος, καί συνεπῶς καί τή θεώρηση τοῦ ἀνθρώπου (ἀνθρωπολογία), εἶναι **ἀδύνατον νά διανοηθοῦμε τό δόγμα τοῦ ἀλάθτου τοῦ Πάπα τῆς Ρώμης**. Τό δόγμα αὐτό ἀπό μόνο του ὀδηγεῖ τόν Χριστιανισμό τόσο μακριά ἀπό τόν αὐθεντικό χαρακτήρα καί τό νόημά του, ὥστε ἀπλῶς νά μήν μπορῶ νά ἀναγνωρίσω οὔτε Χριστό οὔτε ἀνθρώπο **στόν ρωμαιοκαθολικισμό**. Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι καί ἐξωτερικά ἡ ἔκφραση τοῦ προσώπου τους τόσο διαφέρει ἀπό τήν ἔκφραση τοῦ ὀρθοδόξου ἀνθρώπου». (ἐνθ' ἀν., σσ. 143-144).

Βάσει τῶν ἀνωτέρω –τά ὅποια καί ἐκφράζουν τήν πίστιν, τήν διδασκαλίαν καί τήν δισχιστικῆν πρᾶξιν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας– εἶναι **ἀδιανόητον** νά διακηρύττεται **ἐκ τῶν προτέρων καί ἀπροϋπόθετα ἡ αὐθεντία καί τό ἀλάθτον τῆς μελλούσης Συνόδου**, καί νά ἐκσφενδονίζονται **ἀπειλαί καθ' ὅσων τυχόν δέν θά συμφωνήσουν**.

Ἄν ἴσχυε τό γράμμα καί τό πνεῦμα τῶν προσυνοδικῶν κειμένων, θά ἔπρεπε νά ἐθεωρούσαμε ὡς **Οἰκουμενικές** πλεῖστες ὅσες Συνόδους, τίς ὁποῖες ἡ Ἐκκλησία κατεδίκασε ὡς **Αἰρετικές, Ψευδοσυνόδους, Ληστρικές** κ.τ.δ. [Λ.χ.: τήν «Ληστρικήν» ἐν Ἐφέσῳ (449) τήν ἐν Λυών (1274), τήν ἐν Φερράρα-Φλωρεντία (1438-1440) κ.ἄ.π.] καί, κατά συνέπειαν, πλείστους ὅσους **Ἁγίους Μάρτυρας καί Ὁμολογητάς** (Λ.χ.: τόν Ἅγιον Φλαβιανόν Κωνσταντινουπόλεως, τοῦς ἐπί Βέκκου μαρτυρήσαντας Ἁγιορεῖτας Πατέρας, τόν Ἅγιον Μᾶρκον τόν Εὐγενικόν κ.ἄ.π.) θά ἔπρεπε νά τοῦς θεωρούσα-

με ως αναθεματισμένους αίρετικούς, έπειδή άνυπάκουσαν στίς δΐθεν Οίκου-μενικές Συνόδους.

Έν άντιθέσει προς τά προσυνοδικά κείμενα, στήν Παράδοσιν τΐς Έκκλησίας μας, ή ανακήρυξις μιās Συνόδου ως Οικουμενικής γίνεται εκ τών ύστερων (συνήθως υπό τΐς έπομένης Συνόδου), άφοϋ, δηλαδή, γίνη άποδεκτή από τήν συνείδησιν τοϋ εύσεβοϋς πληρώματος.

Λίαν άποκαλυπτική διά τόν καθοριστικόν αυτόν ρόλον τοϋ πληρώματος στόν Συνοδικόν θεσμόν τΐς Όρθοδόξου Έκκλησίας εΐναι ή γνωστή Έγκύκλιος τών τεσσάρων Πατριαρχών (1848), άπαντητική προς τόν πάπα Πιον τόν Θ΄, πού μεταξύ άλλων αναφέρει: «Παρ΄ ήμιν οϋτε Πατριάρχαι οϋτε Σύνοδοι έδυνήθησαν ποτε είσαγαγεΐν νέα, δι-

ότι ό υπερασπιστής τΐς θρησκείας εΐστίν αυτό τό σώμα τΐς Έκκλησίας, ήτοι αυτός ό λαός, όστις έθέλει τό θρήσκευμα αυτοϋ αιωνίως άμετάβλητον και όμοειδές τῷ τών Πατέρων αυτοϋ». Εΐναι χαρακτηριστική και άναντίρρητος ή μαρτυρία αυτή, διότι δέν προέρχεται από στόματα λαϊκών ή μοναχών, πού ένδεχομένως ήταν δυνατόν νά κατηγορηθοϋν ότι διεκδικοϋν και σφετερίζονται ξένα δικαιώματα, αλλά από τά στόματα Πατριαρχών –και μάλιστα από τήν Σύνοδον και τών τεσσάρων Όρθοδόξων Πατριαρχών– πού όμολογοϋν άπερίφραστα τά έν τῇ Όρθοδόξῳ Έκκλησίᾳ ισχύοντα, χωρίς νά θεωροϋν ότι δι΄ αυτών περιορίζουν τήν δικαιοδοσίαν τους, άλλ΄ όντες βέβαιοι ότι καταθέτουν αυθεντικά τήν Όρθόδοξον πραγματικότητα.

Η Παρακαταθήκη παρακαλεί για τή συνδρομή σας

Για τήν άποστολή τΐς συνδρομής σας (έσωτερικου 10 €, έξωτερικου 30 € και Κύπρου 15 €) μπορείτε νά χρησιμοποιήσετε τήν ένθετη ταχυπληρωμή (έμπεριέχεται σέ δύο τεϋχη τΐς Παρακαταθήκης έτησίως), ή όποία έχει χαμηλότερο ταχυδρομικό τέλος από τίς άλλες ταχυδρομικές έπιταγές ή νά καταθέσετε χρήματα σέ έναν από τούς κατωτέρω δύο τραπεζικούς λογαριασμούς, αναγράφοντας καθαρά τό όνοματεπώνυμό σας, έτσι όπως αναφέρεται στήν έτικέτα τοϋ περιοδικου, πού λαμβάνετε.

Έθνική Τράπεζα: 421/614374-15, IBAN GR 490110421000042161437415 και

Alpha Τράπεζα: 815-002101-039454, IBAN GR 34 0140 8150 8150 0210 1039 454

Γράφετε καθαρά τά στοιχεία σας

Έάν στείλατε μία φορά στή διάρκεια τοϋ έτους τή συνδρομή σας στήν Παρακαταθήκη, άγνοήστε τήν ταχυπληρωμή, πού θά βρείτε για δεϋτερη φορά έντός τοϋ περιοδικου.

Η άποστολή τών άποδείξεων σέ όσους έστειλαν συνδρομή γίνεται δύο φορές τό χρόνο.

Παρακαλοϋμε στό έντυπο τΐς ταχυπληρωμής νά γράφετε **καθαρά** στή θέση «Άποστολέας» τά στοιχεία σας, έτσι όπως αναγράφονται στήν έτικέτα τΐς Παρακαταθήκης, πού λαμβάνετε. Έάν άλλα στοιχεία αναγράφουμε εμείς στήν έτικέτα στόν φάκελο τΐς Παρακαταθήκης και άλλα έσεις στήν ταχυπληρωμή, πού μās στέλνετε, δημιουργείται πρόβλημα. Παρακαλοϋμε επίσης νά γράφετε τό τηλεφώνό σας.